

GEDRAGSCODE VOOR WILDE GANZEN PARTNERS

Inleiding

Stichting Wilde Ganzen en haar partners zetten zich in om wangedrag te voorkomen en kwetsbare bevolkingsgroepen te beschermen. Met *partners* bedoelen we het personeel van al onze partnerorganisaties, evenals consultants, trainers en andere personen die Stichting Wilde Ganzen vertegenwoordigen. Partnerorganisaties kunnen zijn: een stichting of NGO gevestigd in een DAC-land¹ (door Wilde Ganzen aangeduid als lokale partnerorganisatie), waarmee we een eenjarige of meerjarige samenwerking hebben. Het kunnen ook NGO's zijn in een van onze alliantielanden voor het Change the Game-programma of organisaties die door Wilde Ganzen zijn gecontracteerd voor het lokaliseren van projectmanagement. Wilde Ganzen noemt hen nationale partnerorganisatie en nationale coördinerende organisatie. Samen dragen deze partners en Wilde Ganzen de verantwoordelijkheid voor het handhaven van de hoogste ethische en professionele normen in hun werk. Het management van elke partnerorganisatie heeft de plicht ervoor te zorgen dat alle medewerkers op de hoogte zijn van deze gedragscode, de praktische implicaties ervan begrijpen en deze toepassen binnen hun context.

Doel

Deze gedragscode heeft tot doel alle partners bewust te maken van integriteitsrisico's en ethisch gedrag te bevorderen. Hij is bedoeld om wangedrag te voorkomen en een veilige werkomgeving te garanderen. Om dit te bereiken moeten alle partners die verbonden zijn aan Stichting Wilde Ganzen zich houden aan de vastgestelde leidende principes, gedragsnormen en beleidsregels.

Leidende principes

De Wilde Ganzen Foundation verwacht van haar partners dat zij zich houden aan de volgende leidende principes. De richtlijnen bieden een breed kader voor besluitvorming en gedrag.

- **Respect voor diversiteit en inclusie:** benadrukt het belang van een eerlijke behandeling van alle individuen en het waarderen en het rekening houden met diverse perspectieven, ongeacht ras, geslacht, religie, leeftijd of andere persoonlijke kenmerken.
- **Nultolerantie voor intimidatie en pesterijen:** zorgt voor een veilige omgeving die vrij is van elke vorm van intimidatie of pesterijen.
- **Transparantie en verantwoordelijkheid:** stimuleert open communicatie en verantwoordelijk gedrag, en zorgt ervoor dat acties transparant en verantwoord zijn.
- **Toewijding aan continu leren:** richt zich op voortdurend leren en het aanpassen van praktijken op basis van feedback en evaluatie.

Meldingsmechanisme en behandeling van klachten

¹ **DAC-landen:** landen die op de lijst van het Comité voor Ontwikkelingshulp (DAC) van de OESO staan en in aanmerking komen voor officiële ontwikkelingshulp (ODA). De lijst wordt periodiek bijgewerkt door de OESO.

Bij elk vermoeden of elke waarneming van een handeling en/of gedrag dat als onethisch kan worden beschouwd, volgt u de meldingsprocedures die zijn vastgelegd in het beleid van uw eigen organisatie. Als er geen procedure of beleid is, of als deze procedure niet tot het gewenste resultaat leidt, kunt u de zaak melden aan de integriteitscoördinator van Wilde Ganzen (integriteit@wildeganzen.nl) of uw contactpersoon binnen Wilde Ganzen. U kunt ook contact met hen opnemen als u advies of ondersteuning wilt. Afhankelijk van de ernst van de situatie en de reactie van de betrokkenen kunt u de zaak melden of bespreken met lokale autoriteiten of een vertrouwenspersoon binnen uw organisatie.

Houd rekening met de volgende principes wanneer u **een geval van kindermisbruik meldt**:

- Neem elke gemelde zorg serieus;
- Neem maatregelen om de bescherming van het kind in kwestie te waarborgen;
- Steun kinderen, medewerkers of anderen die hun bezorgdheid uiten;
- Luister naar de mening en wensen van het kind en neem deze serieus.

Overtreding van de gedragscode

Wanneer partnerorganisaties van Stichting Wilde Ganzen deze gedragscode overtreden, heeft Stichting Wilde Ganzen het recht om de zaak te onderzoeken en passende maatregelen te nemen. Deze maatregelen kunnen leiden tot tijdelijke of definitieve beëindiging van het contract en de samenwerking. Afhankelijk van de ernst van de overtreding kan Wilde Ganzen de organisatie ook aangeven bij de lokale autoriteiten.

Beleid

Elke partnerorganisatie van Wilde Ganzen **moet beschikken over eigen** formele regels en procedures waarin wordt uiteengezet hoe de leidende principes en gedragsnormen moeten worden geïmplementeerd en gehandhaafd. Dit omvat minimaal:

- **Integriteitsbeleid**, inclusief een **gedragscode** (met een antidiscriminatie- en anti-intimidatiebeleid en een duidelijk meldingsmechanisme).
- **Beleid** voor de bescherming van kwetsbare personen.
- Als een partnerorganisatie met kinderen werkt, is het **verplicht** dat zij ook een **kinderbeschermingsbeleid** heeft. Als u hulp nodig heeft bij het opstellen of bijwerken van uw veiligheids- of kindbeschermingsbeleid, kunt u gebruikmaken van de [Child Protection Toolkit](#).

Gedragsnormen

De volgende normen definiëren de specifieke verwachtingen ten aanzien van gedrag en handelen in verschillende situaties. De genoemde voorbeelden zijn niet uitputtend. Onder onethisch gedrag verstaan we wangedrag zoals uitbuiting en misbruik, pesten, intimidatie (seksueel en niet-seksueel), agressie en geweld. Verder geldt elk gedrag dat bij wet verboden is, zoals corruptie, fraude en diefstal, of dat in strijd is met de leidende principes die in deze gedragscode worden genoemd.

Als partner die samenwerkt met Wilde Ganzen zal ik:

1. **Bijdragen aan een veilige cultuur** binnen mijn organisatie en tijdens de samenwerking met partnerorganisaties, gemeenschappen en kwetsbare mensen. Ik doe dit door iedereen gelijk en respectvol te behandelen, ongeacht hun leeftijd, afkomst, geslacht, seksuele geaardheid, huidskleur, taal, religie, politieke of andere overtuiging, nationaliteit, etnische of sociale achtergrond, handicap, enzovoort. Ik zal dit ook extern communiceren.
2. **Geen gedrag vertonen dat schadelijk of beledigend kan zijn** voor een ander. Zie bovenstaande uitleg over 'onethisch gedrag'.
3. **Geen privacygevoelige informatie** over een persoon, meerdere personen en hun familie(s) **delen** zonder schriftelijke toestemming van de persoon in kwestie.
4. **Zorgvuldig en gewetensvol omgaan met informatie, apparatuur, geld en middelen die eigendom zijn van mijn organisatie** en deze gebruiken in overeenstemming met de daarvoor geldende normen en regels.
5. **Alleen geschenken accepteren die passend zijn binnen een werkrelatie**. Deze moeten bescheiden zijn en een lage financiële waarde hebben, en bij voorkeur alleen een symbolische waarde.
6. **Transparant, eerlijk en duidelijk zijn over mijn werk** ten aanzien van de betrokken personen en gemeenschap.
7. **De risico's van onethisch gedrag inschatten** bij de planning en uitvoering van activiteiten (van mijn organisatie).
8. **Niet deelnemen aan activiteiten waarbij sprake is van vormen van dwangarbeid**, waaronder kinderarbeid. Ik zal mij niet bezighouden met schadelijke traditionele, spirituele of rituele praktijken.
9. **Zorg voor toestemming bij het maken en gebruiken van beeldmateriaal (bijv. foto's, film)**: Zorg ervoor dat vooraf toestemming wordt verkregen van personen of, in het geval van kinderen, van hun wettelijke vertegenwoordigers of verzorgers. Gebruik alleen beelden die fatsoenlijk en respectvol zijn. Zorg ervoor dat personen gepast gekleed zijn en vermijd seksueel suggestieve poses of beelden.
10. **Versterk gemeenschappen en belanghebbenden** door hen duidelijk te informeren over hun rechten, uit te leggen welk gedrag aanvaardbaar en onaanvaardbaar is, en ervoor te zorgen dat zij weten hoe en waar zij veilig hun bezorgdheid of klachten kunnen uiten.

Indien van toepassing:

Als partner van Wilde Ganzen die werkt met kwetsbare groepen (kinderen, mensen met een handicap, vrouwen, etnische minderheden):

1. **Ben ik me ervan bewust dat mensen macht kunnen hebben of juist niet hebben** op basis van kenmerken zoals geslacht, ras, handicap, seksualiteit, kaste, etniciteit, opleiding en/of hun rol in een organisatie.²
2. **Zorg ik ervoor dat relaties en gedrag** op geen enkele manier **uitbuitend**, misbruikend of corrupt **zijn**. Ik zal mij niet bezighouden met enige vorm van seksueel misbruik, aanranding of uitbuiting van personen van welke leeftijd dan ook.

² Een gebrek aan macht kan het risico op uitbuiting en misbruik vergroten, en misbruik van macht en privileges vormt de kern van misbruik, seksuele uitbuiting en seksueel geweld.

3. **Zal ik waar mogelijk alleen in het openbaar of in een werk gerelateerde omgeving met kwetsbare personen omgaan.** Contact met kinderen zal alleen plaatsvinden in aanwezigheid van ten minste één andere volwassene. Als dit niet mogelijk is, zal ik mij hiervan onthouden.
4. **Zal ik alleen fysiek contact aangaan als dit gepast is³**, door het kind of de kwetsbare persoon wordt geïnitieerd, en plaatsvindt binnen de professionele context.
5. **Voer ik geen persoonlijke taken uit** die de kwetsbare persoon, inclusief een kind, zelf kan uitvoeren.⁴

Indien van toepassing;

Als Wilde Ganzen partner die geregistreerd staat als sociale onderneming zal ik:

1. **De sociale missie voorrang geven boven winst, en inkomsten herinvesteren** ten behoeve van de gemeenschap. Mijn sociale missie is duidelijk en dient als leidraad voor alle bedrijfsactiviteiten.
2. **Mij inzetten voor ethische bedrijfspraktijken** door: eerlijke lonen en eerlijke, veilige arbeidsomstandigheden te bieden.
3. **De lokale wet- en regelgeving volgen.**
4. **Milieuvriendelijke praktijken toepassen** om milieuschade te minimaliseren en op verantwoorde wijze omgaan met afval, hulpbronnen en energie.
5. **Belangenconflicten openbaar maken en monitoren** om te voorkomen dat de sociale missie in het gedrang komt. Persoonlijke relaties en financiële belangen zullen geen invloed hebben op beslissingen.

Uw eigen gedragscode ontwikkelen

We moedigen u aan om uw eigen gedragscode op te stellen en zullen hier actief met u over in gesprek gaan. Als uw organisatie met kinderen werkt, raden we u ten eerste aan om een procedure voor kinderbescherming toe te passen. U kunt onze toolkit voor kinderbescherming gebruiken om deze procedure op te zetten: [Child protection policy](#).

Ondertekening – door een wettelijke vertegenwoordiger van uw organisatie

Ik verbind mij volledig aan de gedragscode en zal de waarden van Stichting Wilde Ganzen naar beste vermogen hooghouden en uitdragen zolang ik bij de organisatie betrokken ben.

³ Ongepast lichamelijk contact omvat vasthouden, strelen, kussen, knuffelen of aanraken op een andere ongepaste en/of cultureel gevoelige manier.

⁴ Dit omvat het aankleden, wassen en verzorgen van de kwetsbare persoon of het kind.

Bijlage lijst met definities

Discriminatie: elke vorm van onderscheid, uitsluiting, beperking of voorkeur die een werknemer of groep werknemers in de organisatie benadeelt en/of discrimineert. Bijvoorbeeld vanwege: levensomstandigheden, levensfilosofie, religie, ras, etnische afkomst, burgerlijke staat, politieke overtuiging, leeftijd, handicap of chronische ziekte, geslacht, seksuele geaardheid, werktijden of soort contract.

Seksuele intimidatie: elke vorm van verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag met seksuele connotatie dat tot doel of gevolg heeft de waardigheid van de persoon te schenden. In het bijzonder wanneer dit leidt tot een intimiderende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende situatie.

Intimidatie: elke vorm van verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag dat tot doel of gevolg heeft de waardigheid van een persoon te schenden en een intimiderende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende omgeving te creëren.

Agressie en geweld: incidenten waarbij sprake is van verbaal of non-verbaal pesten, bedreigingen of fysiek geweld tegen een werknemer, in omstandigheden die rechtstreeks verband houden met de uitvoering van het werk.

Pesten en intimidatie: alle vormen van intimiderend gedrag van structurele aard, door een of meer werknemers (collega's, leidinggevenden) gericht tegen een werknemer of groep werknemers die zich niet tegen dit gedrag kunnen of willen verdedigen.